

MIGRATION OCH IDENTITET

En kvalitativ intervjustudie med arabisktalande kvinnliga immigranter i Sverige

MIGRATION AND IDENTITY

A qualitative interviewstudy with arabic speaking female immigrants in Sweden

Examensarbete inom huvudområdet Socialpsykologi
Grundnivå 15 Högskolepoäng
Vårtermin 2018

Tanya Sargun Dawod & Katja Pettersson Dahl

Handledare: Lika Rodin
Examinator: Lars-Erik Berg

Sammanfattning

Migration är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Många människor tvingas fly, men många flyttar även av andra skäl, för att exempelvis studera, arbeta eller bilda familj. Syftet med arbetet är att få en ökad förståelse kring arabisktalande kvinnliga immigranternas upplevelser av anpassningsprocessen och huruvida det sker en förändring gällande deras könsidentitet. Urvalet består av arabisktalande kvinnor som flytt från sina hemländer och som har bott i Sverige i högst fem år. En kvalitativ ansats har använts och data samlades in genom intervjuer och analyserades med tematisk analys. Vid analys framkom fyra övergripande teman som var identitet, sociala relationer, kulturella skillnader och migrationsprocessen. Resultatet av undersökningen visar på att majoriteten av respondenterna upplever att de har påverkats av migrationen, att de har upplevt kulturella skillnader i Sverige jämfört med deras hemländer och att de har influerats av deras sociala relationer.

Nyckelord

Arabisktalande kvinnor, anpassning, sociala relationer, könsidentitet, identitet, kulturella skillnader, migration, symbolisk interaktionism, spegeljaget, genusperspektiv

Abstract

Migration is a current subject in today's society. Many people are forced to migrate to a new country, but many of them are moving for other reasons, for example to study, to work or start a family. The aim of this paper is to gain an increased understanding of Arabic speaking female immigrant's experiences of the adaptation process and whether there is a change in gender identity. The selection consists of Arabic speaking women who have lived in Sweden for a maximum of five years. A qualitative approach has been used and data were collected through interviews and analyzed within the themes that were presented by the research. In analysis, four such themes were identified, such as identity, social relations, cultural differences and migration processes. The result of the study shows that the majority of the respondents perceive that they have been affected by migration, that they have experienced cultural differences in Sweden compared with their homelands and that they are influenced by their social relations.

Key Concepts

Arab-speaking women, adaptation, social relations, gender identity, identity, cultural differences, migration, symbolic interactionism, mirror self, gender perspective

Förord

Vi, Tanya Dawod och Katja Petersson Dahl vill rikta ett stort tack till alla som har stöttat, hjälpt oss och uppmuntrat oss i de svåra perioderna. Vi vill även tacka vår handledare Lika Rodin som har handlett oss igenom arbetet. Ett stort tack till våra familjer som under tre år på högskolan uppmuntrat och motiverat oss till att kämpa på. Vi vill även tacka våra respondenter som har velat ställa upp och delat med sig av sina erfarenheter.

Deklarering

Härmed intygar vi, Tanya Dawod och Katja Petersson Dahl, att vi på egen hand och utan otillbörlig hjälp genomfört denna studie inom ramen för det Socialpsykologiska programmet vid Högskolan i Skövde under vårterminen 2018 för att erhålla en kandidatexamen i socialpsykologi.

Vi intygar även att de källor som använts listats i referenshanteringen samt att denna studie inte tidigare lämnats in för examination eller publicering någon annanstans.

Datum: 2018-05-06

Innehållsförteckning

1. Introduktion	1
1.2 Syfte och frågeställningar	1
1.3 Avgränsning	2
1.4 Disposition	2
1. Teoretiska utgångspunkter	3
1.2 Socialisation och mänskliga möten genom den symboliska interaktionismen	3
1.3 <i>I</i> och <i>Me</i>	5
2. Tidigare forskning	6
2.1 Migration och anpassning	6
2.2 Migration och identitetsproblematik	7
2.3 Kvinnors påverkan av migration	9
4. Metod	10
4.1 Metodval	10
4.2 Empiriska instrument/frågeformulär	11
4.3 Urval	11
4.4 Tillvägagångssätt	11
4.5 Etiska överväganden	12
4.6 Validitet och reliabilitet	12
4.7 Transkriberingsprocessen (vid kvalitativa studier)	13
4.8 Val av analysmetod	13
5. Resultat och analys	14
6. Diskussion och slutsatser	25
Referenser	29

1. Introduktion

Migration har alltid varit något som är kopplat till att bryta upp och separeras från något; människor bryter vissa relationer och sätt att leva. Orsakerna bakom migrationen kan vara olika. Det kan antingen vara planerat och frivilligt på grund av arbete, studier eller att bygga ett nytt socialt liv. Andra tvingas att lämna landet på grund av dåliga ekonomiska förutsättningar, sociala konflikter eller politiska oroligheter (Al-badawi, 2014, s. 18–19). Under 2015 och 2016 ökade invandringen till Sverige mer än någonsin. Totalt immigrerade 162 877 personer till Sverige år 2016, varav 48 149 var kvinnor (Migrationsverket, 2017). Det nya landet, Sverige, erbjuder i vissa avseenden, exempelvis gällande kvinnors rättigheter, bättre möjligheter för kvinnor med utländsk bakgrund att utveckla sin identitet och sociala status. Då många kvinnor har upplevt sig som en andra klassens medborgare även i hemlandet, innebär det att de är bättre rustade för att klara de påfrestningar i form av diskriminering som uppstår i det nya landet (Darvishpour & Westin 2015, s 374). Då migration till ett rikare land medför ökade ekonomiska möjligheter kan det förstärka möjligheterna att uppnå jämställdhet, och därmed bidra till överföringar vad gäller nya värderingar och idéer, exempelvis gällande jämställdhet mellan kvinnor och män (Regeringen, 2013). Migrationen kan innebära stora förändringar i människors liv vilket innebär att individer måste börja om helt från början med att bygga upp sitt sociala nätverk och yrkeskarriärer (Lundberg, 2012). På grund av dessa sociala förändringar kan situationen förändras drastiskt för kvinnor. Därmed anses det vara lämpligt att studera kvinnors erfarenheter kring migration och den upplevda identitetsdynamiken ur det symboliska interaktionistiska synsättet, som menar att identiteten konstrueras i sociala situationer (Darvishpour & Westin, 2015, s.77). Detta kommer att studeras med socialpsykologisk utgångspunkt som syftar till att försöka studera individen utifrån ett socialt sammanhang, hur det sociala och det psykologiska förenas och blandas i möten och situationer (Johansson & Lalander, 2014, s.12).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att få en ökad förståelse kring kvinnliga arabisktalande immigranternas upplevelser av anpassningsprocessen och huruvida det sker en förändring gällande könsidentitet för kvinnor som har bott i Sverige i högst fem år.

F1 Hur upplever kvinnorna skillnaderna mellan kvinnans könsroll i det nuvarande samhället, jämfört med hemlandet?

F2 Upplever migranter svårigheter med att anpassa sig till Sverige? I så fall på vilket sätt?

F3 Hur bidrar de nya sociala relationerna i Sverige till kvinnornas upplevelser av dynamiken kring könsidentitet?

1.3 Avgränsning

Uppsatsen utgår från en kvalitativ forskningsansats där data samlats in genom intervjuer. Studien ska avgränsas till att enbart studera arabisktalande kvinnor som har flytt från sitt hemland och bott i Sverige i högst fem år. Orsaken till att studien enbart ska fokusera på kvinnor är för att Sverige, i jämförelse med andra länder, erbjuder bättre möjligheter för kvinnor med utländsk bakgrund att utveckla sin identitet och sociala status. För att avgränsa studien ytterligare fokuserar vi endast på kvinnor från Syrien och Irak på grund av att flyktingströmmarna från dessa länder har uppmärksammats i media de senaste åren.

1.4 Disposition

Uppsatsen inleds med en kort introduktion där ämnet introduceras och syfte och frågeställningar redogörs. Teoretiska utgångspunkter presenteras ur det symboliska interaktionistiska synsättet som arbetet grundas i. I avsnittet tidigare forskning presenteras vetenskapliga artiklar med relevans i studien. Val av metod presenteras och även validitet, reliabilitet samt forskningsetiska principer. I avsnittet resultat och analys presenteras studiens resultat där koppling till tidigare forskning även redogörs. Uppsatsen avslutas med avsnittet diskussion och slutsatser, där resultatet diskuteras med hjälp av teoretiska utgångspunkter och slutligen presenteras slutsatser utifrån uppsatsens syfte och frågeställningar.

1. Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt presenteras teoretiska utgångspunkter utifrån det symboliska interaktionistiska synsättet som arbetet grundar sig på. Teoretikerna George Herbert Mead och Charles Horton Cooleys teorier bidrar till en förståelse kring individers identitetsskapande genom interaktionen mellan människor. Dessa teorier är relevanta i denna studie då både Mead och Cooley menar att den sociala omgivningen påverkar individen och självet eftersom individen reflekterar över hur människor i dess omgivning ser på hen. Studien vill undersöka huruvida en individs identitet förändras i samband med migration och nya sociala miljöer. Även det genusteoretiska perspektivet är relevant, då undersökningens främst lägger fokus på att undersöka huruvida könsidentiteten förändras i samband med migrationen och byte av den sociala omgivningen. Både det symboliska interaktionistiska synsättet och det genusperspektivet bidrar till en förståelse av hur individers självbilder påverkas av de stereotypa bilder gällande könsroller som finns i det rådande samhället. Kvinnors könsroller är varierande beroende på samhället kvinnan befinner sig i och dess rådande normer.

1.1 Genusteoretiskt perspektiv

Begreppet *genus* hämtades från grammatiken och hör ihop med en ordstam som betyder producera och som i många språk har betytt sort eller klass. Enligt Svenska akademien definieras genus som ”socialt kön” (Svenska Akademiens ordlista över svenska språket, 2015). Termen genus syftar enligt författaren oftast på kulturella skillnader mellan män och kvinnor som grundar sig i den biologiska uppdelningen mellan hanar och honor (Connell & Pearse, 2015, ss. 23-24). Connell och Pearse (2015) menar att genus är något som socialiseras in hos individer redan som spädbarn, det vill säga att pojkarna förväntas uppträda på ett annat sätt än flickorna. Pojkarna förväntas vara starkare och tuffare, mer krävande och livliga medan flickorna förväntas vara mer passiva och fogliga. Författarna menar alltså att individer blir tilldelade könsroller genom socialisation. De signifikanta andra socialiserar in barnet genom att lära barnet att hen ska bete sig på ett visst sätt. Enligt författarna finns det en hel del positiva aspekter utifrån hur barn ikläder sig genus, men det finns också så pass allvarliga svagheter med detta synsätt, att socialisationsmodellen bör avvikas.

Connell och Pearse (2015) ser genus som en social struktur av en speciell form och menar att genus handlar om hur samhället förhåller sig till människokroppen och vilka konsekvenser detta får för privatlivet och framtiden. Författarna anser att genusmönster kan skilja sig avsevärt mellan olika kulturella sammanhang, men det är fortfarande genusmönster. Genusordningen överförs socialt, inte biologiskt, genom makten hos strukturer som definierar det individuella handlandet (ibid., ss 21– 24).

1.2 Socialisation och mänskliga möten genom den symboliska interaktionismen

Symbolisk interaktionism är ett perspektiv som visar på hur människor närmar sig grunderna i det sociala livet. Det myntades av interaktionisten Herbert Blumer, som var kritisk till den vetenskapliga

synen på människan. Perspektivet kom att kallas behaviorism, vilket studerar människan utifrån en stimuli- och responsmodell, där människan ses som objekt och påverkas av belöningar och straff som människan möts med. Till skillnad från den behavioristiska synen på människan ser den symboliska interaktionismen människan som tolkande och reflekterande varelse, där symboler står i centrum för kommunikationen. I mötet med andra utvecklar människan något som kallas för *rollövertagande*, och har då förmågan att kunna se sig själv, och sin bild genom andra. Utifrån detta agerar människan efter vad andra förväntar av hen. Den sociala förmågan gör det möjligt för människan att kunna leva med andra. Rollövertagandet utgör också en grund till det känslomässiga livet. Vikten av att kunna bli sedda av andra skapar känslor av stolthet. På samma sätt kan det skapa känslor som skam och förlägenhet då människan ses på ett dåligt sätt. Sociala mötena är enligt den symboliska interaktionismen den allra viktigaste delen i människans liv (Johansson & Lalander, 2013, ss. 25–27).

Samhället och individer hör ihop och utvecklas tillsammans. Individen och samhället går inte att separera. Relationen beskrivs som organisk, ständigt i en utvecklande och pågående process, och är en bidragande faktor till att vi skapar oss själva. Tidigare erfarenheter påverkar individen och hur hen tar respons från andra. Om en individ exempelvis har negativa tidigare erfarenheter kan det hända att hen tar andras respons på ett negativt sätt. Det sociala ursprunget av en individs liv sker genom umgänge med andra människor, det når när individen genom känsel, gester, tonfall och ansiktsuttryck, och senare även genom människans förmåga att förstå tal. Enligt Cooley ärver människan somliga funktioner, vilka individen har med sig från födseln. Dessa funktioner överförs biologiskt från förälder till barn (Cooley, 1983, ss. 1–2).

Cooley (Ibid., s. 12) skiljer på det animalistiska (drifter, inre) och det sociala (känslor, traditioner och lärande av andra). Cooley menar vidare att människans naturliga impulser och förmågor finns med hos individen redan från födseln. Människans sociala natur utvecklas i primära grupper, där individen lär sig av andra. Detta är mer föränderligt än det biologiska som människan har med sig från födseln. Människans situationsbaserade och institutionella beteende är föränderligt och människan anpassar sig efter specifika sammanhang. Cooley menar att individer är födda med sociala emotioner, som senare utvecklar individens självmedvetande. För att en människa ska kunna interagera med en annan individ måste hen kunna förstå och sätta sig in i den andra individens tankar. Tillväxten av personliga idéer beror på tillväxten av sympati. Om en individ känner stor sympati är individen mer öppen för andra människor (ibid., ss.102–104). Cooley menar att sympati är selektivt och aktiveras när människan anstränger sig för att förstå någonting. Människans sympatier/värderingar reflekterar i helhet det sociala samhället människan lever i (ibid., s.111).

Cooleys teori om *Spegeljaget* innebär att individens självuppfattning och identitet är

resultatet av de processer som skapas genom interaktion i sociala miljöer. Det är i familjen och i andra primärgrupper som individer formar sitt själv och får en bild av sitt själv. Detta sker genom upprepade upplevelser av hur andra reagerar på oss, det så kallade spegel-självet. Cooley anser att skam och stolthet uppkommer till följd av att människan ser sig själv i den andras perspektiv. Andra människors bedömningar spelar stor roll för individens sätt att se på sig själv (1983, ss. 152–154).

1.3 I och Me

Filosofen Mead (1976) menar att språket är ett viktigt element för utvecklingen av jaget. Jaget, finns inte från födseln, utan är något som utvecklas ständigt genom den sociala erfarenhets- och aktivitetsprocessen. Redan vid födseln börjar socialisationen (ibid., s. 101). I det här stadiet lär sig barnet, genom att leva tillsammans med andra i samhället, och utvecklas till en individ som både kan tolka och förstå vissa situationer. Barnet lär sig att förstå både sig själv och andra genom den bild individen har av samhället gällande de rådande regler och normer som finns (ibid., s. 119).

Individen utvecklas med hjälp av de relationer som ingår i processen. Människor tenderar att organisera alla erfarenheter till att bli en del av jaget. Människors erfarenheter, speciellt de känslomässiga erfarenheterna är en del av jaget. Mead menar alltså att vissa saker sker per automatik, utan att vi reflekterar över att det är jaget. Jaget kan enligt Mead både vara subjekt, som förklaras som "själv", och även objekt. Den kan vara objekt på så sätt att medvetenhet är något som kommer av erfarenhet, och därför ses det som objekt. När en individ (1) interagerar med andra och (2) sätter sig in i hur andra resonerar blir det enklare att kunna förstå situationen och beteendet. Vidare menar Mead att jaget skapas enbart genom den sociala erfarenheten. Den sociala erfarenheten bidrar till att individen refererar till sig själv, alltså vem hen är (ibid., ss. 109–113). Skapandet av jaget sker i samspel med andra och har olika processer. Ett sådant steg i utvecklingen av jaget kan ske genom exempelvis barnen, som antar olika roller som inte är deras egna, och på så sätt byggs även deras personlighet upp. Individer blir sig själva genom att anta andras roller, att agera som någon annan (ibid., s. 121). Utifrån dessa beskrivningar om jaget, menar Mead att "Me" är vad individen anser att andra har för uppfattningar om en själv, alltså andras föreställningar om "I". Detta kommer därmed att påverka synen på självet (ibid., s. 133).

2. Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer relevanta vetenskapliga artiklar att presenteras. Artiklarna berör migration, anpassning, identitetsskapande, identitetskris och även migrationens påverkan på kvinnor.

2.1 Migration och anpassning

Viorica Cristina Cormos har i sin artikel *Mentality and Change in the Context of International Migration* (2014) utfört semistrukturerade intervjuer på 30 män och kvinnor i åldern 20–56 som emigrerat från Rumänien. Cormos har gjort en intervjubaserad undersökning om individuella förändringar och deras inverkan på familjen och ursprungsgemenskapen. Studien visar på migrationens påverkan, samt förändring av individens mentalitet. Den nya omgivningen, anpassning och integrationen ligger till grund i en individs identitetsförändring. I samband med detta genomgår flyktingar mentalitetsförändringar. Flyktingar, tvingas på ett eller annat sätt att interagera med nya människor, vars åsikter, livsstilar, uppfattningar, tankar och åsikter skiljer sig från individens egna tankar, värderingar, livsstilar och så vidare. Detta påverkar i sin tur sättet individen agerar i samhället. Ändringar i den sociala miljön, de nya relationerna och kulturen påverkar migranternas mentalitet.

Mentalitetsförändringen medför även förändringar i individens attityd och tänkande kring omvärlden.

Bledin (2003) påvisar i sin översiktsartikel *Migration, Identity and Group Analysis* i likhet med Cormos (2014) att migranter från andra länder kan uppleva en störning av sin individuella, sociala och kulturella identitet. Författaren överväger den roll som gruppanalytisk psykoterapi kan ha för immigranten att utveckla en känsla av tillhörighet och att lösa identitetskrisen i det nya landet. Tankar som presenteras i studien är tagna från tidigare studier med grupper som inkluderar frivilliga immigranter till Storbritannien. Bledin menar på att Individens influeras både av språk och kultur. Migranterna måste anpassa sig till den nya kulturen för att kunna ändra sina självrepresentationer så att de passar ihop med den nya kulturens representation.

Precis som författarna Cormos (2014) och Bledin (2003) lägger Phinney, Horenczyk, Liebkind och Vedder (2001) tonvikt på migranternas integration i det nya samhället. Författarna recenserar i sin artikel *Ethnic Identity, Immigration, and Well-Being: An Interactional Perspective* teorier och forskning gällande etnisk identitet, immigration och konsekvenserna gällande etnisk identitet för immigranternas anpassning. Artikeln fokuserar brett på hur frågor gällande hur etnisk identitet och identifikation med det nya samhället relaterar till varandra, hur dessa identiteter är relaterade till migranternas anpassning, och hur dessa relationer varierar mellan olika grupper och nationella kontexter. Författarna betonar komplexiteten av problemen kring etnisk identitet, migration och anpassning. Många olika faktorer såsom kultur, attityder gällande identitet, immigranternas preferenser, den nya platsen och interaktionen mellan dessa påverkar problematiken. Enligt författarna

(ibid., 2001) har tidigare forskning påvisat att de flesta immigranter föredrar integration, där de behåller sina ursprungskulturer samtidigt som de anpassar sig till den nya kulturen. Gällande identitet innebär det att ha en integrerad identitet. Individerna kan känna att de tillhör en etnisk grupp att de är en del av ett större samhälle.

Likt Cormos (2014) och Bledin (2003) fokuserar Gill Valentine, Deborah Sporton, Katrine Bang Nielsen (2009) på migranternas anpassning till det nya landet. I artikeln *Identities and belonging: a study of Somali refugee and asylum seekers living in the UK and Denmark* studerar författarna hur identitet, plats och tillhörighet samspelar med ungdomarnas uppfattning om sin identitet i hemlandet jämfört med det nya landet. Studien är kvalitativ och författarna har använt sig utav intervjuer med somaliska ungdomar mellan 11-18 år som är bosatta i Danmark och England. Studiens resultat påvisar att geografiska platsen har inverkan på individens identitetsuppfattning. I England kände de somaliska ungdomarna att det fanns ett etablerat somaliskt och muslimskt nätverk medan ungdomarna i Danmark inte upplevde att det fanns ett starkt nätverk och de kände mer press gällande att assimileras in i det danska samhället. De danska ungdomarna upplevde en mindre känsla av tillhörighet då de trots försök att forma en dansk identitet kände att de inte passade in (2014).

Stéphanie Bauer, Colleen Loomis & Abdeljalil Akkari (2011) har studerat ungdomar med utländsk bakgrund i Schweiz. Studien är kvalitativ och består av 20 intervjuer där informanterna är mellan 18-20 år gamla. Resultatet visar att ungdomarnas nätverk är mångkulturellt men att skolan och hemmet tenderar att vara mer monokulturellt. Studien påvisar även att ungdomarna känner samhörighet kopplat till språk och etnisk kultur. Ett av resultaten är att majoriteten av ungdomarna i studien i större utsträckning upplever tillhörighet till deras föräldrars hemland än till Schweiz. Samtidigt känner vissa ungdomar en ambivalens då de ses som schweizare i föräldrarnas hemland men som utländska i Schweiz. En av studiens slutsatser är att den kulturella identiteten varierar beroende på miljö och sammanhang (2011).

2.2 Migration och identitetsproblematik

För många migranter kan identiteten rubbas, vilket Lewin (2001) berör i sin artikel *Identity Crisis and Integration: The Divergent Attitudes of Iranian Immigrant Men and Women towards integration into Swedish Society*. Författaren påvisar de oförenliga attityderna hos iranska kvinnor och män gällande integrering i det svenska samhället. I artikeln diskuteras identitetskris bland iranska män och kvinnor, där Lewin menar att kvinnors chans till anpassning till det nya samhället är större än mäns. De har därmed bättre möjlighet till att övervinna identitetskrisen på grund av sin positiva inställning samt höga ansträngning gällande arbete och det sociala liv. En individs identitet är beroende av den kultur som individen utvecklat sin identitet i. När individen misslyckas med att identifiera sig med sociala grupper

eller klasser i det nya samhället kan det bidra till en identitetskris. Då individen hamnar i ett nytt samhälle, med specifika regler, värderingar och en specifik livsstil, kräver individens identitet en rekonstruktion. En identitetskris är inte enbart ett resultat av individens tidigare uppbyggda identitet och värderingarna i den nya sociala miljön. Identitetskrisen är också ett resultat av individens sociala interaktion i det nya samhället. Med detta menas att sättet, på vilket individen interagerar med det nya samhället, spelar en väldigt stor roll vad gäller förminskning eller förstoring av identitetskrisen.

Likt Lewins (2001) resonemang anser även Timotijevic och Breakwell (2000) att individer går igenom en återuppbyggnads-process för identiteten som hör ihop med en strävan att återställa kontinuitet i deras självidentitet. Författarnas artikel (ibid.) *Migration and Threat to Identity* handlar i grund främst om hot mot identiteten som upplevs av migranter, där upplevelser av radikala, sociala och politiska förändringar skett. Författarna argumenterar för att migration associeras med störningar som troligen är oönskade, och även när de är önskade, hotar det definitionen av identitet. I denna studie undersöker författarna de emotionella och kognitiva upplevelserna av hot mot identiteten beskrivet av 24 individer som migrerat till Storbritannien från det forna Jugoslavien. Hoten mot identiteten som uppstår genom att komma till ett nytt land sker inte endast på grund av att det är annorlunda jämfört med tidigare, det kan också vara en aggressiv eller passiv motsats för immigranten. Processen gällande att hantera hot mot identiteten kan dock upprätthålla självförtroende. Hur respondenterna hanterade känslan av kontinuitet berodde på vilka sätt respondenterna identifierade sina identiteter utifrån, och därefter kunde känslan av kontinuitet upprättas både av identitetsbyte och identitets-stabilitet. Det framgår att det finns en stor individuell variation i omfattningen av förändring som behövs för identiteten ska hotas. Studien visar att individer i samband med migration upplever hot mot identiteten. Det föreslås här att beroende på vilka typer av hot som upplevs avgör hur människor svarar på hoten.

Även O'Sullivan-Lago och De Abreu (2010) menar att individer som flyttar till ett nytt land kan behöva förändra delar av sin identitet. Artikeln *The Dialogical Self in a Cultural Contact Zone: Exploring the Perceived 'Cultural Correction' Function of Schooling* är en studie från Irland. Författarnas studie involverar en detaljerad textanalys av tre fallstudier av irländska medborgare för att undersöka vilka identifieringsstrategier som används. O'Sullivan-Lago och De Abreu anser att individer som flyttar till ett nytt land som är annorlunda jämfört med deras hemland, kan behöva omvärdera och förändra delar av sin identitet, för att skapa stabilitet i livet. Studien berör hur människor kan förstå den identitetsprocess som skapas genom det dialogiska jaget, när en människa möter ett nytt land och en ny kultur. Det dialogiska jaget utgår från att identitet är föränderligt och enligt författarna finns det en multipel identitet som existerar samtidigt som en del av jagets helhet. I studien fokuserar författarna till stor del på kulturidentitet och tillhörighet. Det dialogiska jaget är mångdimensionellt och påverkas av individens kulturella sammanhang. Studien påvisade att säkerhet

och stabilitet är två viktiga motiverande faktorer i livet som individen strävar efter. Deltagarna i studien som var asylsökande upplevde osäkerhet på två olika vis, dels en kulturell osäkerhet och dels en osäkerhet kring framtiden. För att kunna hantera den kulturella osäkerheten var asylsökande individer tvungna att omvärdera och rekonstruera sina identiteter i det dialogiska jaget. Majoriteten av deltagarna i studien som hade invandrat till Irland valde att behålla den kulturella identitet som de hade med sig från hemlandet och identifierade sig som invandrare (ibid., 2010).

2.3 Kvinnors påverkan av migration

Carina Meares belyser i sin artikel *A Fine Balance: Women, Work and Skilled Migration* (2010) relationen mellan migrerande kvinnors yrkesliv och hushållsansvar samt deras pågående försök att uppnå en balans mellan praktiska och känslomässiga skyldigheter. Undersökningen gjordes på fyra migrerande kvinnor och två män som flyttat från Sydafrika till Nya Zeeland. Meares fann att respondenterna har upplevt avbrutna eller förstörda karriärer och/eller en ökning eller förstärkning av ansvaret hemma. Dessa karriärförändringar och -förluster följdes ofta av smärtsamma skiftningar identitetsmässigt. Från karriärkvinna till hemmafru, och från ekonomiskt självgående till ekonomiskt beroende.

Likt Meares (2010) undersöker A. Yeoh och Khoo (1998) hur migration påverkar kvinnans roll. Författarna (1998) fann i sin artikel *Home, Work and Community: Skilled International Migration and Expatriate Women in Singapore* att de migrerande kvinnornas anpassningsstrategi är att vända sig till gemenskapen och den sociala sfären för att få en grund i sina liv. Författarnas studie omfattar 20 fördjupade intervjuer och enkätundersökningar på 179 kvinnor och 78 män. För många högutbildade utländska kvinnor ledde en flytt till Singapore till en betydande förändring i deras yrkesliv. På grund av de många hinder som fanns för att komma in på den lokala arbetsmarknaden och bristen på barnomsorgsalternativ, blev många av dessa kvinnor hemmafruar istället för att satsa på karriären. Tillsammans med en känsla av social rubbning och krav som åstadkommit genom förändringar av miljö, var de flesta tvungna att tampas med flera olika hot mot identiteten och välbefinnandet. Många kvinnor kände sig isolerade och även ständigt pressade av utmaningen att passa in socialt.

I avsnittet tidigare forskning delas artiklarna in i sektionerna: migration och anpassning, kvinnors påverkan av migration, migration och identitetsproblematik. Artiklarna berör migrationens påverkan på identiteten/identitetsdynamiken då studierna visar på att; (1) Migrationens påverkan, samt

förändringen i individens mentalitet, omgivning, anpassning och integration ligger till grund i för en individs identitetsförändring, (2) Migranter som kommer från andra länder kan uppleva en störning av sin individuella, sociala och kulturella identitet, (3) Olika faktorer som kultur, attityder gällande identitet, individens preferenser och den nya platsen påverkar problematiken kring identitet, migration och anpassning (4) Individens identitet är beroende av den kultur som individen tillhör (5) När oönskade störningar uppstår genom migration hotar det definitionen av identitet (6) Karriärförändringar och -förluster bidrar till smärtsamma skiftningar identitetsmässigt, (7) Den sociala rubbningen i kvinnors liv, och de nya kraven som uppstår genom migration hotar identiteten och individens välbefinnande, (8) den geografiska platsen har en inverkan på en individs identitetsuppfattning, (9) ungdomars nätverk är mångkulturellt, men att skolan och hemmet tenderar till att vara mer monokulturellt och (10) säkerhet och stabilitet är två viktiga faktorer i livet som individen strävar efter.

Resultaten från artiklarna ger en ökad förståelse kring migrationens påverkan på identiteten, samt kvinnors könsroller. Artiklarna berör studiens forskningsfrågor då de belyser bland annat hur de sociala relationerna i det nya landet och omgivningen påverkar individens självidentitet.

4. Metod

4.1 Metodval

Med avsikt att besvara syftet föredras en kvalitativ metod eftersom studien inte avser ett generaliserat resultat, utan vill försöka skapa en djupare förståelse kring ämnet. Med hjälp av intervjuer får forskarna en bredare och djupare bild av respondenternas upplevelser och erfarenheter. Den valda metoden är *semistrukturerade intervjuer* (Bryman, 2012 s. 12), som ska vara mellan 40–45 minuter vardera, där ljudinspelnings-instrument ska komma till användning (ibid., s. 482). En fördel med semistrukturerade intervjuer är bland annat att strukturerade frågor kombineras med möjligheten att som forskare kunna improvisera med hjälp av följdfrågor, vilket ökar möjligheten till att få detaljerade och innehållsrika svar på forskningsfrågorna. I denna studie har vi valt att använda oss av en *narrativ forskningsansats* (Kvale, 2007, ss. 72–74). Detta då vi ville ha djupgående intervjuer med respondenterna för att kunna läsa av respondenterna samt analysera deras upplevelser och erfarenheter gällande migration och hur identitetsdynamiken förändrats/påverkats över tid. Vi har även valt att utföra en *tematisk analys* (Bryman, 2012, s. 578), eftersom vi önskar att lägga vikt vid vad som sägs istället för hur det sägs.

4.2 Empiriska instrument/frågeformulär

Intervjuguiden utformades utifrån forskningsfrågorna. Till intervjuguiden har vi lite bakgrundsfrågor och även intervjufrågor som kopplats till studiens forskningsfrågor.

Till **F1** har vi kopplat frågor som berör förväntningar på kvinnorollen i hemlandet, jämfört med förväntningar på rollen som kvinna i Sverige. Vi har därför kopplat frågor till F1 som berör kvinnans tidigare levnadssätt i hemlandet och levnadssättet idag. Även frågor gällande upplevelsen av kulturella skillnader, som till exempel könsroller, mellan hemlandet och Sverige, har tagits upp. Till **F2** kopplade vi frågor som berör hur respondenternas nya bekantskaper ser ut idag, samt hur kvinnorna skapar nya sociala relationer. Till **F3** hade vi frågor som berör de sociala relationernas tillförande till kvinnans liv eller påverkan på kvinnans liv. (se bilaga 1)

4.3 Urval

Studien avgränsas till att studera 10 kvinnor i åldrarna 18–60 år som kommit till Sverige under de senaste fem åren. Respondenterna är enbart arabisktalande kvinnor från Syrien och Irak. Respondenterna består av elever från olika vuxenutbildningar där individer lär sig allt om samhället, språket, hur de får jobb i Sverige och så vidare.

4.4 Tillvägagångssätt

Forskarna bokade in tider på olika vuxenutbildningar för att presentera sig själva och syftet med undersökningen samt allmän relevant information som lärarna och eleverna bör ta del av. Besök gjordes även på en organisation för nyanlända kvinnor. Genom kontakt med lärare på vuxenutbildning hittades frivilliga respondenter. Intervjuerna gjordes på plats med en respondent i taget i en lugn miljö, och samtliga intervjuer tog cirka 40–50 minuter. Intervjuerna med respondenterna skedde på dagtid, på morgonen eller på förmiddagen. Vid intervjuerna närvarade forskarna och respondenten. Forskarna använde sig av två olika ljudinspelningsprogram på telefonerna för att ha en reserv-inspelning, utfall att en av telefonerna skulle ha slutat spela in. Respondenterna fick ta del av informationsbrevet som översattes muntligt av en av forskarna till respondentens hemspråk, där respondenten fick ta del av information så som individsskyddskravet.

Eventuella faktorer som kan ha påverkat resultatet är att intervjuerna gjordes på morgonen och att respondenterna på grund av detta varit trötta, något som i vissa fall bekräftas av forskarna. En annan faktor som kan ha påverkat i vissa fall är att migration är ett känsligt ämne.

Forskarna upptäckte att en del respondenter berördes känslomässigt vid vissa frågor, något som ledde till att de blev ledsna under intervjun. Detta kan ha lett till att respondenterna haft svårighet att svara utförligt på frågor som de upplevde känsliga. Längden på intervjuerna kan också påverkat resultatet

då forskarna upptäckte att respondenterna i vissa fall började tappa engagemanget i slutet av intervjuerna.

Efter att samtliga intervjuer transkriberats skrev vi ut intervjuerna och läste dem noggrant flera gånger för att kunna identifiera teman och subteman. De olika teman och subteman som har identifierats utgör återkommande motiv i texten som tillämpas på data (Bryman, 2011. s.528).

4.5 Etiska överväganden

I forskningssammanhang ska alltid etiska överväganden tas i beaktning. I all forskning existerar det ett grundläggande individskydd. *Individskyddskravet* innebär skydd mot olämplig insyn i individens livsförhållanden. Individer får inte heller utsättas för psykisk eller fysisk skada, förödmjukelse eller kränkning. Individskyddskravet kan konkretiseras i fyra huvudkrav: det vill säga informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Enligt informationskravet ska respondenterna informeras om deras uppgift i forskningen samt känna till villkoren som gäller för deras medverkande. Respondenterna ska informeras om att deltagandet är frivilligt och att de även har möjlighet att avbryta intervjun när som helst om de skulle vilja. I enlighet med samtyckeskravet får respondenterna själva bestämma över sin medverkan. Anonymiteten gällande respondenterna är av vikt och personliga uppgifter om respondenterna ska därför inte anges och därmed uppfylls konfidentialitetskravet. Respondenternas svar används endast i forskningssyfte och på så sätt tillämpas nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2002, ss. 5–14).

4.6 Validitet och reliabilitet

Den klassiska definitionen av *validitet* syftar till om undersökningen mäter det som är avsett att mätas. *Extern validitet* berör graden av generaliserbarhet, att studiens resultat ska kunna spegla populationen. I denna studie används enbart ett fåtal respondenter, 10 personer, och det begränsade urvalet gör det svårt att applicera resultatet på en större population. Därmed är inte den externa validiteten särskilt hög i denna studie (Creswell, 2012, ss. 244–252). *Intern validitet* handlar om huruvida de teoretiska utgångspunkterna stämmer överens med datan (Bryman, 2011, s. 352). Det är även viktigt att forskare är noga med att vara tydliga med egna fördomar och antaganden.

Reliabilitet berör replikerbarhet, det vill säga att samma resultat ska kunna ske i upprepade studier. För att stärka reliabiliteten utformas tydliga frågor så att forskarna blir förstådda av respondenterna och rätt teknisk utrustning ska användas för att få så bra kvalitet på studien som möjligt. För att stärka reliabiliteten i studien kommer transkriberingen ske kort efter intervjutillfället. *Intern reliabilitet* berör att resultatet är detsamma oberoende av vem som utför testet. *Extern reliabilitet* handlar om att resultatet ska vara detsamma vid upprepade mätningar. Det finns svårigheter kring replikerbarheten i kvalitativa studier då forskare får olika svar beroende på vilka respondenter som

används. Detta kommer påverka även vår studie då ett annat urval eventuellt hade gett ett annat resultat. I kvalitativa studier finns det utmaningar gällande att mäta både validitet och reliabilitet eftersom att forskare utgår från respondenternas subjektiva erfarenheter och uppfattningar. Även faktorer som yttre omständigheter och miljö påverkar en kvalitativ studie (ibid., ss. 253–255).

4.7 Transkriberingsprocessen (vid kvalitativa studier)

Transkriberingarna från de 10 intervjuerna resulterade i 58 sidor text, Arial, 12 punkter, 1,15 radavstånd. Vid transkriberingsprocessen skrevs texten så att det blev en så exakt återgivning som möjligt av vad intervjupersonen hade sagt. Även om intervjupersonerna inte talat i hela meningar, upprepat sig, och använder sig utav mycket uttryck så som ”öh”, ”eh”, ”liksom”, har forskarna återgett och förhållit sig så nära till det fonetiska talet som det är möjligt (Bryman, 2011, s.431)

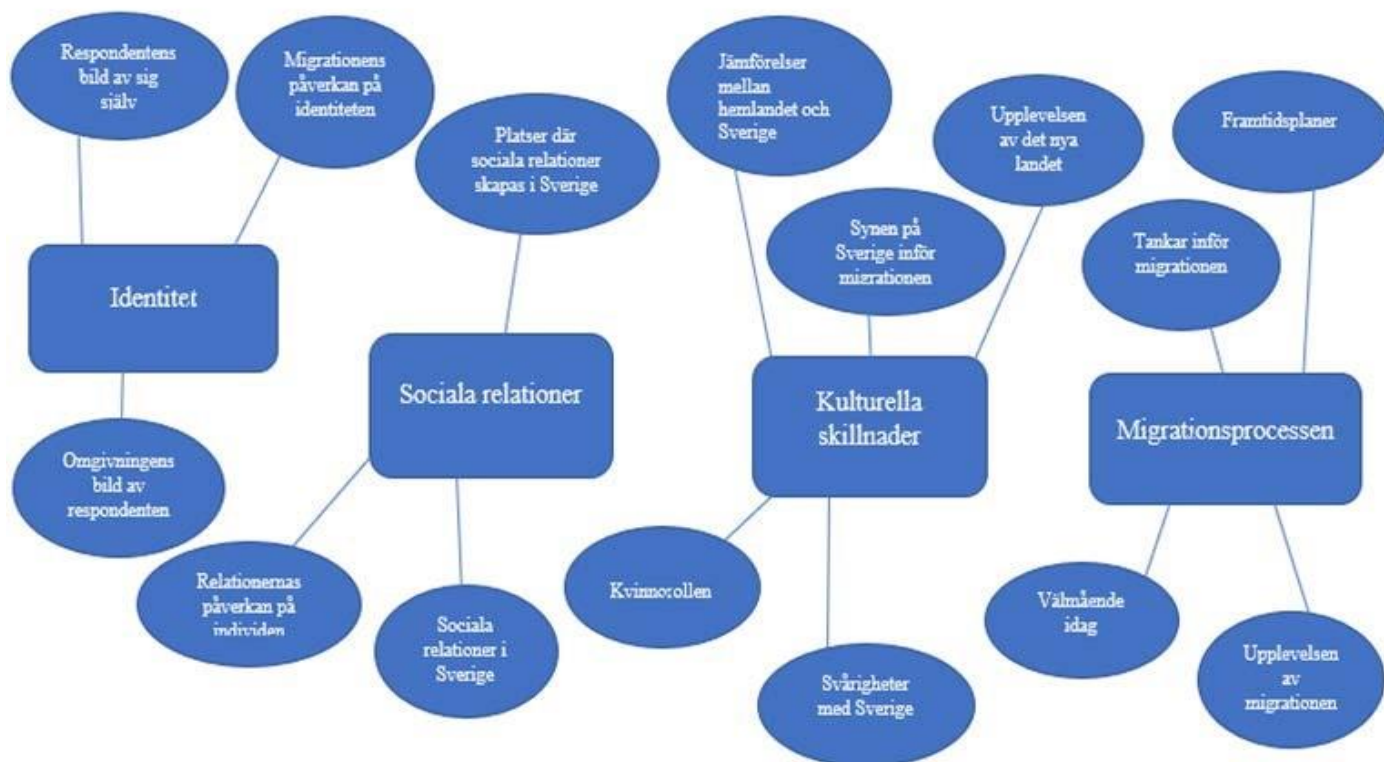
4.8 Val av analysmetod

Vi har valt att utföra en *tematisk analys* enligt (Bryman, 2011, s. 528), eftersom vi önskar att lägga vikt på vad som sägs istället för hur det sägs.

Intervjuguiden utformades utifrån frågeställningarna. Efter att intervjuerna utförts transkriberades intervjuerna (Kvale, 2007, ss. 92-100). Metoden som användes när intervjuerna kodades var att finna koder i varje enskild intervju. Dessa koder antecknades på ett enskilt dokument och teman identifierades genom att forskarna uppmärksammade återkommande idéer och teman i data.

Slutligen hittades gemensamma koder i samtliga intervjuer som sedan skapades till 4 gemensamma teman och totalt 19 subteman. En tabell utformades för varje tema där subteman presenterades och korta utdrag från data sattes in i rätt cell (Bryman, 2011, s.528).

När tabellerna utformades togs hänsyn till ett antal faktorer: att ange vart utdraget är hämtat, att inte ta med för mycket material, använda förkortningar och att behålla deltagarens språk i så stor utsträckning som möjligt (Bryman, 2011, s.528).

5. Resultat och analys

Nedan presenteras resultatet från intervjupersonerna utifrån de intervjuer som forskarna har genomfört. Resultatet presenteras med hjälp av de teman som skapats i analysarbetet, vilka består av underrubriker. Resultatet analyseras utifrån tidigare forskning och de teoretiska utgångspunkterna som ligger till grund för denna undersökning.

Bakgrundinformation

Härmed kommer en kort bakgrundspresentation om intervjupersonerna gällande livssituation i både hemlandet och Sverige, utbildning, familjesituation och arbetserfarenhet. Intervjupersonerna är mellan 21 år och 55 år där 9 av 10 intervjupersoner kommer från Syrien och en från Irak. Alla intervjupersoner är kvinnor.

Intervjuperson 1

Kvinna, 50 år, som ursprungligen kommer från Syrien och har bott i Sverige i tre och ett halvt år. Hon har en man och tre pojkar. Hon har pluggat svenska i två år och jobbar nu på en förskola. I hemlandet jobbade hon som idrottslärare. I framtiden vill hon få en fast anställning på en förskola. Innan oroligheterna drog igång hade hon och familjen ett bra liv i Syrien men på grund av otryggheten var de tvungna att fly från Syrien.

Intervjuperson 2

Kvinna, 55 år, som ursprungligen kommer från Syrien och har bott i Sverige i tre och ett halvt år. Hon har en man och fem döttrar. Hon jobbar som förskollärare sedan 8 månader tillbaka och det viktigaste för henne är att ha ett jobb. I hemlandet var hon hemmafru. Hon trivdes bra i Syrien men på grund av de otrygga förhållandena blev hon och hennes familj tvungna att fly från hemlandet. Hon tänker på sina döttrar och deras framtid främst.

Intervjuperson 3

Kvinna, 51 år. Kommer ursprungligen från Syrien. Hon har bott i Sverige i 3 år och 4 månader. Hon har en man och fyra barn. Hon har en utbildning som köksbiträde och jobbar som det på en förskola sedan ett år tillbaka. Hon och familjen flyttade till Sverige för barnens skull och hade inga tankar på att flytta från Syrien om det inte vore för omständigheterna. Hon lever ett enkelt liv i Sverige. Hon jobbar och umgås med nära och kära, men anser att jobbet tar över det sociala livet.

Intervjuperson 4

Kvinna, 52 år. Kommer ursprungligen från Syrien. Hon har bott i Sverige i 4 år och har en man och fyra barn. Tre söner och en dotter. Hon jobbar i köket på en förskola och där trivs hon väldigt bra. Hon har varken studerat i hemlandet eller i Sverige. Hon är glad över att hon har kunnat lära sig mer i skolan, som exempelvis att skriva. Hon och hennes man flyttade från Syrien för att barnen skulle ha det bra. I hemlandet levde de ett väldigt bra liv. Hennes man jobbade, hennes barn studerade och hon var hemmafru. Hon trivs bra i Sverige.

Intervjuperson 5

Kvinna, 35 år. Kommer ursprungligen från Syrien. Hon har bott i Sverige ungefär 4 år. Hon är gift och har flicka och en pojke. Hon jobbar på ett äldreboende och vill i framtiden utbilda sig till undersköterska. Innan oroligheterna i Syrien levde hon och familjen ett bra liv. Både hon och hennes man jobbade. Hon tycker att det är tuffare ekonomiskt i Sverige och att det är ett svårare liv här. Det är ganska mycket krav i Sverige.

Intervjuperson 6

Kvinna, 24 år, som ursprungligen kommer från Syrien. Hon har bott i Sverige i tre år. Hon är singel men har sin familj bosatta i Sverige. Hon jobbar på restaurang sedan 8 månader tillbaka och vill utbilda sig i framtiden. I hemlandet gick hon i skolan. I Sverige lever hon ett annat liv då hon har gått i skolan,

hittat ett jobb och lärt känna många människor. Hon och familjen flyttade på grund av oroligheterna. Hon såg det som både roligt men också jobbigt att flytta till Sverige.

Intervjuperson 7

Kvinna, 22 år, som kommer från Syrien och har bott i Sverige i 5 år. Hon är gift men har inga barn. Hon jobbar på hemtjänst sedan 5 månader tillbaka. I hemlandet studerade hon och umgicks främst med vänner. Hennes far jobbade och försörjde hela familjen. I Syrien hade hon inget ansvar, men i Sverige har hon fått mycket mer ansvar upplever hon. Hon anser att det är friare i Sverige på grund av att det är ett säkrare land.

Intervjuperson 8

Kvinna, 26 år, som kommer från Syrien. Hon har bott i Sverige i ungefär 3 år och är gift och gravid. Om det inte vore för oroligheterna i Syrien hade de aldrig flyttat. I hemlandet studerade hon och var sedan hemma. Hon jobbar på restaurang sedan ett 1 år och 7 månader tillbaka och trivs väldigt bra. Hon vill skaffa körkort och jobba med svenskar, köpa hus och strukturera upp sitt liv i framtiden. I Syrien var livet svårt då det var begränsande att leva som kvinna. Det var ett svårare liv i Syrien då det inte är ett lika fritt land som Sverige.

Intervjuperson 9

Kvinna, 21 år. Kommer från Syrien. Hon har bott i Sverige i ungefär 3 år och är gift sedan 4 månader tillbaka, men har inga barn ännu. Hon har jobbat på fabrik men är nu arbetssökande. I framtiden vill hon skaffa sig ett jobb. I hemlandet gick hon i skolan och hennes pappa jobbade och försörjde hela familjen.

Intervjuperson 10

Kvinna, 46 år. Kommer från Irak. Hon har bott i Sverige i en och en halv månad ungefär. Hon har en man och små barn, en pojke och en flicka. Hon studerar svenska och praktiserar, men hoppas på att få jobb snart. I hemlandet jobbade hon som språklärare och hon skulle gärna vilja jobba som lärare här i Sverige också. I hemlandet arbetade hon och hade det ekonomiskt bra. Hon trivs i Sverige och hon har hittat det stöd och den trygghet som hon inte hade i hemlandet.

De gemensamma koder som hittades i samtliga intervjuer skapades till 4 gemensamma teman och totalt 19 subteman.

Identitet Respondentens bild av sig själv

Majoriteten av respondenterna har bilden av sig själva att de är goda individer, snälla och tar hand om sina familjer. Majoriteten beskriver enbart positiva egenskaper, men ett fåtal respondenter nämner positiva egenskaper som något som även kan ses som negativt, exempelvis att vara ”för snäll”.

”Jag är ganska självständig och modig och kan klara mig ganska bra själv. Det är det folk brukar berätta för mig. Våldigt snäll. Omtänksam, och jag ser det inte som något positivt. Jag är godhjärtad och jag har upplevt det negativt” (respondent 5).

Citatet ovan styrker Cooleys teori (1983) om spegeljaget som innebär att människan har förmågan att kunna se sig själv, sin bild genom andra. Individens självuppfattning och identitet är ett resultat av den sociala interaktionen som sker mellan människor sinsemellan.

Omgivningens bild av respondenten

Gällande omgivningens bild av individen anser respondenterna att omgivningen respekterar dem. Oftast önskar respondenterna att omgivningen har samma bild av som de har av sig själva.

”Jag vet vad jag är för tjej och vet vad jag har så självklart ser människor det jag ser. Det hoppas jag i alla fall” (Respondent 9).

”Men jag tror att folk respekterar mig mycket” (Respondent 2).

Cooleys (1983) teori om spegeljaget bygger vidare på, och lägger tonvikt vid, det organiska samhället som ständigt utvecklas och som bidrar till att människans bild av sig själv skapas. De tidiga erfarenheterna i människans liv påverkar hen och hens respons till andra. Om en individ vars tidigare erfarenheter har varit negativa, tas den andras respons på samma sätt, det vill säga negativt.

Migrationens påverkan på individen

Många av respondenterna har upplevt att de har påverkats och förändrats som individer på grund av migrationen. Respondenternas svar skiljde sig åt ganska mycket då en tredjedel av respondenterna anser att migrationen inte har påverkat dem. Dock så anser majoriteten att de på ett eller annat sätt har förändrats.

”Jag har inte förändrats. Ser ingen skillnad alls. Jag är exakt samma person som innan” (Respondent 4).

”Nu har jag förändrats. Jag har blivit mycket bättre nu. Sedan jag kom har jag utvecklats och förändrats som person. Nu jobbar jag och tjänar mina egna pengar. Nu tar jag mitt egna ansvar. Jag har en annan syn på livet. Jag studerar livet. Där var jag inte sådan. Vi tänkte aldrig på sådana saker, vilket har påverkat mig som person” (Respondent 6).

Ett flertal av respondenterna anser att de har förändrats av migrationen till det bättre, att de har fått möjlighet att utvecklas som individ. Många av respondenterna har lärt sig mycket sedan de kom till Sverige, de har fått anpassa sig till ett annat levnadssätt och nya värderingar och lärt sig ett nytt språk. Detta kan appliceras på respondenternas upplevelser när de kom till Sverige då jaget inte finns från födseln enligt Mead (1976) utan är något som ständigt utvecklas med tiden. Det sociala ursprunget av en individs liv sker genom umgänge med andra människor och kan relateras till att individerna har blivit tvungna att anpassa sig till nya specifika sammanhang. Individen utvecklas och lär sig av sin omgivning. När människan interagerar med andra och börjar sätta sig in i hur andra individer resonerar blir det enklare att kunna förstå situationerna och beteendet. Jaget skapas genom den sociala erfarenheten, som vidare bidrar till att individen börjar reflektera över vem hen är enligt Mead (1976).

Sociala relationer Relationernas påverkan på individen

Ett fåtal respondenter anser att de får kunskap från sina sociala relationer, men majoriteten anser att deras sociala relationer inte påverkar dem så mycket, eftersom de anser att privatliv och sociala relationer inte ska blandas ihop för mycket.

”Ju fler människor som finns i ens liv desto mer lär man sig som individ. Man får mer kunskap” (Respondent 2).

Ett flertal respondenter såg sina sociala relationer som värdefulla och givande medan ett flertal respondenter ansåg att de distanserar sig från sina relationer och därför inte påverkas så mycket av dem. Enligt Meads (1976) resonemang är sociala relationer värdefulla för individer, då människan genom interaktioner med andra får möjlighet till att förstå olika situationer och olika beteenden. Individer sätter sig alltså in i hur andra resonerar och får mer kunskap om både sig själva och livet i allmänhet. De sociala mötena är den allra viktigaste delen i människans liv.

Sociala relationer i Sverige

Gällande sociala relationer skiljer sig svaren åt mycket. En del respondenter har inte så många sociala relationer i Sverige. Ett fåtal respondenter upplever att relationerna i Sverige inte är lika nära och att

de individer som migrerar till Sverige också förändrar sina relationer. En respondent upplever att den stressiga vardagen gör att hon inte har så mycket tid för sina relationer.

”Jag har inte så mycket relationer. Det är mest med sådana som jag relaterar till som släktingar och kusiner och sådär” (Respondent 3).

”Det är jobbigare med sociala relationer här än i hemlandet. Här är de avundsjuka och i allmänhet inte lika trevliga och omtänksamma som jag upplevde i mitt hemland. Jag pratar inte om svenskar, jag pratar om släktingar och sådana jag har nära kontakt med. Som är från mitt hemland men som bor i Sverige” (Respondent 5).

Detta kan tolkas på flera olika sätt, till exempel kanske vissa respondenter inte hunnit komma in i det svenska samhället ännu och därför inte haft möjlighet att skapa nya sociala relationer. Fokus ligger säkerligen främst på andra saker i början, såsom familj. I och med att kvinnorna inte har hunnit komma in i samhället ordentligt har de inte lyckats skaffa sig så många sociala relationer ännu som Mead (1976) menar på är en viktig del i människans liv.

Miljöer där sociala relationer skapas i Sverige

Ett fåtal respondenter anser att de har många goda relationer. Majoriteten av respondenterna upplever att jobbet främst är en miljö där de skapar sina relationer. En respondent nämner att hon skapar mycket relationer i skolan medan en annan respondent skapar relationer i kyrkan. En respondent upplever att hon skapar nya relationer i olika miljöer.

”Genom jobbet. Genom fester. Genom Facebook. Genom att umgås med mina vänner, genom gemensamma vänner. Och jag är väldigt social” (Respondent 6).

”Typ genom syskonen, min man, i skolan och så vidare” (Respondent 9).

Detta kan tolkas som att relationer skapas i de miljöer där respondenterna befinner sig i mest. Flera respondenter nämnde exempelvis att de skapar majoriteten av sina relationer på jobbet vilket kan ha att göra med att de spenderar mycket tid där. Ingen tydlig koppling kunde göras till de teoretiska utgångspunkterna gällande i vilka miljöer människor tenderar att skapa sina relationer.

Kulturella skillnader Jämförelser mellan hemlandet och Sverige

Ett fåtal respondenter anser att människor i Sverige inte har så mycket tid till att umgås med varandra utan att umgänget med andra begränsas till helgerna. En respondent anser att det finns stora skillnader gällande bemötande i hennes hemland och i Sverige. Ett fåtal respondenter nämner att det svenska folket är snälla och trevliga. Två respondenter menar på att det inte finns lika stora klasskillnader i Sverige som i Syrien. En annan respondent upplever att kvinnoynen är bättre i Sverige jämfört med hemlandet. Ett fåtal respondenter nämner att de är mer fria i Sverige. Två respondenter upplevde att det var stort fokus på ekonomi i deras hemland.

”Folket här är open-minded. Här är man fri som individ. Att tro på vad man vill och göra det man vill. Där var man inte det” (Respondent 9).

”Det finns inga skillnader gällande klass och så. Inte som i Syrien att man såg sig bättre än någon annan eller att någon är mindre värd. Här är alla lika värda” (Respondent 7).

Majoriteten av respondenterna har upplevt väldigt stora kulturella skillnader mellan deras hemländer och Sverige. Det handlar om skillnader gällande bland annat jämställdhet, bemötande, regler och strukturer, vilket grundas i Cooleys (1983) resonemang om att människans sympatier/värderingar i helhet reflekterar det sociala samhället hen lever i.

Connell och Pearse (2015) menar att genusmönster kan skilja sig avsevärt mellan olika kulturella sammanhang och det kan vara därför kvinnorna upplever dessa kontraster gällande kvinnoynen.

Kvinnorollen

Ett fåtal respondenter upplever stor skillnad gällande kvinnorollen i hemlandet jämfört med Sverige. En respondent anser att det finns vissa skillnader, att det finns män som styr kvinnorna ganska mycket. Ett fåtal respondenter upplever knappt någon skillnad gällande kvinnorollen. Majoriteten av respondenterna menar på att kvinnor i Sverige är fria och har samma rättigheter som männen. En respondent upplever att det är stora kontraster gällande kvinnoynen i Syrien jämfört med Sverige och en annan respondent upplever att kvinnan inte har något värde i hemlandet.

”... och här känns det som att kvinnan är som en prinsesskrona. Här känns det som att livet i Sverige inte är fullständigt utan en kvinna. Så känns det. Men inte hos oss i Syrien, kvinnan och en åsna har lika mycket värde” (Respondent 8).

”Jag tycker inte det finns så stor skillnad gällande kvinnorollen i mitt hemland och här. Förutom att kvinnor mest är hemmafruar där i hemlandet och tar hand om barn och så. Det är vanligt i Syrien. Medans kvinnor här ofta jobbar och så där” (Respondent 4).

Majoriteten av respondenterna har nämnt att en kvinna är friare i Sverige, mer självständig, och har möjlighet till att välja det liv hon vill leva. Genusperspektivet enligt Connell och Pearse (2015) är något som socialiseras in redan vid födseln. De olika könen förväntas då att uppträda på olika sätt. Det handlar enligt Connell och Pearse (2015) om samhällets förhållning till människokroppen. Genusordningen överförs socialt och skiljer sig mellan olika kulturer. Respondenternas upplevelser kring detta fenomen visar på att de märkt av kulturella skillnader gällande genusmönstret.

Upplevelsen av det nya landet

Gällande upplevelsen av det nya landet nämner ett fåtal respondenter att det är tryggt i Sverige. Ett fåtal av respondenterna nämner att svenskarna är hjälpsamma. Två av respondenterna trivs bättre i Sverige jämfört med hemlandet. En tredje respondent trivs också bra. Somliga respondenter upplever att det är stressigt i Sverige. En respondent upplever att det är svårare i Sverige ekonomiskt sett. Ett fåtal respondenter önskar att de kommit till Sverige tidigare eller fötts här.

”När du exempelvis åker eller flyttar till ett nytt land känner du dig som en främling eller hur? I Sverige känner jag inte så. Jag känner mer att jag hade önskat att jag föddes här. Att ha levt i Sverige en lång tid. Det är svårt att komma hit som en vuxen kvinna, att varken kunna språket eller reglerna i det nya landet. Det tar tid att anpassa sig och vara som dem (svenskar)” (Respondent 8).

”Man hinner inte träffa folk lika mycket.. Alla har fullt upp så inte ens familjen träffas så ofta. Jag upplever att folk här är ganska stressade och jag blir också stressad” (Respondent 1).

Majoriteten av respondenterna har en positiv bild av Sverige. Ett fåtal ändrade uppfattning efter att de flyttade till Sverige, då de inte anser att livet i Sverige som de trodde i början. Anledningen till att en

stor del av respondenterna har en positiv bild av Sverige kan bero på kulturella skillnader. Majoriteten av respondenterna har betonat vikten av att en människa måste känna trygghet och säkerhet för att kunna känna välbefinnande, vilket de flesta kvinnorna upplevt i Sverige.

Svårigheter med Sverige

När det kommer till svårigheter med Sverige anser majoriteten av respondenterna att det är problematiskt med språket. Respondent 4 tror att det hade varit lättare att komma till Sverige tidigare. Ett fåtal respondenter upplever att livet i Sverige är svårt, och en respondent upplever även att det är stressigt i Sverige. Ett fåtal respondenter nämnde att det hade varit enklare att flytta till Sverige tidigare som unga, då det hade varit lättare att anpassa sig till Sverige och det svenska samhället. Majoriteten av respondenterna anser att språket begränsar dem och deras liv i Sverige.

”Jag har lätt för att lära känna människor men det enda som är svårt är språket. Det är det som står i vägen” (Respondent 10).

”Jag trodde att livet i Sverige var väldigt enkelt. Men när jag kom insåg jag att livet här är svårt. På det sättet att man måste jobba här” (Respondent 7).

Filosofen Mead (1976) menar att språket är ett viktigt element för utvecklingen av jaget. Samtliga kvinnor som har intervjuats har ansett att språket har varit ett problem för dem när de flyttat till Sverige, och det är inte konstigt med tanke på symbolernas och språkets betydelse enligt det symboliska interaktionistiska synsättet och Mead. En stor del av kvinnorna upplever att språket har begränsat deras möjligheter, och det kan vara en av anledningarna till att de inte har lyckats skapa många sociala relationer.

Migrationsprocessen Tankar inför migrationen

Majoriteten av respondenterna nämner att deras fokus låg på att barnen skulle ha det bra. Majoriteten av respondenterna nämner att de aldrig ville flytta men kände att de inte hade något val.

”Jag ville inte lämna landet... det är svårt att beskriva. Vi skulle aldrig lämnat landet om det inte vore för mina döttrar” (Respondent 2).

”Det första vi tänkte på var barnen. För barnens skull. Men vi hade alltid tänkt att vi skulle bo kvar. Men sen när det blev som det blev var det bara att flytta på grund av barnens bästa” (Respondent 3).

Majoriteten av respondenterna flyttade för att de inte hade något val, då det var oroligt i deras hemländer. Många av respondenterna har nämnt att det inte går att beskriva vad de kände inför migrationen utan att det måste upplevas för att kunna skapa en förståelse för hur det är. Ingen tydlig koppling kunde hittas till de teoretiska utgångspunkterna.

Upplevelsen av migrationen

Samtliga respondenter tycker att migrationsprocessen var jobbig. Somliga respondenter upplevde att allt blev bättre när hon väl började anpassa sig. Samtliga respondenter upplevde att det var jobbigt att lämna nära och kära, och en del valde att hoppa över frågan då det blev för känsligt. En respondent nämner att hon är tacksam över att Sverige tog emot dem. En annan menar att det är någonting som fattas sedan hon lämnade sitt hemland. En tredje respondent upplevde att det var jobbigt att lämna hemlandet men att det samtidigt finns positiva saker med det. En annan respondent nämner att hon är glad över att ha fått komma till Sverige.

”Men det var jobbigt. Det är inte så enkelt att flytta till ett annat land. Vi försöker anpassa oss men det är ändå svårt. Det är någonting som fattas” (Respondent 3).

” Det var 50% jobbigt och under 6 månader kände jag att jag ville åka tillbaka. Men till slut började jag anpassa mig” (Respondent 6).

Somliga respondenter upplevde att det blev bättre när de väl började anpassa sig till Sverige vilket kan kopplas till Cooleys (1983) tankar kring att individer och samhället hör ihop och utvecklas tillsammans. Individen och samhället går inte att separera och relationen är en ständigt utvecklande och pågående process.

Välmåendet idag

Majoriteten av respondenterna upplever att de mår bra i dagsläget. Ett fåtal respondenter upplever att det mår bättre och bättre medan ett fåtal respondenter inte mår bra.

”Jag upplever inte att jag mår dåligt. Det mesta var i början. Då var det lite jobbiga perioder. Men nu har vi allt vi behöver. Ett hem, ett jobb. Så nu kan vi inte klaga på något, vi har allt vi behöver. Så nu känner jag att jag mår bra” (Respondent 1).

”Fysiskt och psykiskt är det inte jättebra. Psykiskt för att vi inte har hunnit stadga oss helt här. Jag har haft lite fysiska problem också men hoppas att det blir bättre. Vi bor på ett flyktingboende nu med ett väldigt litet rum så det är inte så bra. Men jag hoppas på det bästa att det blir bättre” (Respondent 10).

Majoriteten har nämnt att de har haft det väldigt jobbigt psykiskt i början men att de senare börjat må bättre och bättre. Att respondenterna efter en tid börjat må bättre kan bero på Cooleys (1983) resonemang kring att människans situationsbaserade och institutionella beteende är något som är föränderligt och människan anpassar sig efter specifika sammanhang.

Framtidsplaner

Majoriteten av respondenterna fokuserar på att skaffa sig ett fast jobb. En respondent nämnde att barnens framgång är det viktigaste. Ett fåtal respondenter vill utbilda sig till undersköterskor. Det viktigaste för många har varit att försörja sina familjer. Detta har mest gällt de kvinnor som är äldre, är gifta och har barn. De respondenter som är unga har främst framtidsplaner som gäller sig själva och sin personliga utveckling. För de yngre kvinnorna har det även handlat mycket om att kunna vara självständiga och göra det som de inte har kunnat göra i sitt liv. Många har även nämnt att de enbart har velat leva ett vanligt, enkelt liv där ett vanligt liv för dem är att i allmänhet bara jobba och ha det bra.

”Det enda jag vill är att mina barn ska lyckas med sina studier här i Sverige. För dom har varit duktiga i hemlandet” (Respondent 1).

”Det viktigaste för mig nu är ju jobb. Att få ett fast arbete” (Respondent 2).

Majoriteten av kvinnorna har anpassat sig till livet i Sverige, likt Cooleys (1983) resonemang kring att individen anpassar sig efter den miljö hen befinner sig i, och därför fokuserar majoriteten av respondenterna på att få ett jobb.

6. Diskussion och slutsatser

Syftet med studien är att få en ökad förståelse kring nyanlända kvinnliga immigranternas upplevelser av anpassningsprocessen och huruvida det sker en förändring gällande könsidentitet under de första fem åren i Sverige.

Frågeställning 1 lyder: hur upplever kvinnorna skillnaderna mellan kvinnans könsroll i det nuvarande samhället, jämfört med hemlandet? Majoriteten av kvinnorna upplever att det finns skillnader mellan kvinnans könsroll i Sverige jämfört med i kvinnornas hemländer. Det finns dock undantag då ett fåtal respondenter anser att det inte finns någon större skillnad mellan deras hemland och Sverige. Samtidigt nämner de att kvinnorna var hemmafruar i hemlandet medan de i Sverige varit tvungna till att jobba, vilket anses väldigt motsägelsefullt, då vi anser detta som en stor skillnad vad gäller kvinnorollen. Det finns stora kontraster gällande respondenternas syn på kvinnorollen och detta är en tolkningsfråga. Majoriteten av respondenterna anser att kvinnan i Sverige har väldigt mycket mer frihet jämfört med i hemlandet. Respondenterna syftar på frihet kopplat till den fria viljan att kunna göra det man själv önskar, uppnå sina mål och leva det liv som man vill. Meares (2010) och Yeoh och Khoo (1998) menar att karriärförändringar kan bidra till smärtsamma skiftningar för kvinnor som går från att ha en karriär till att bli hemmafru. Författarna berör hur kvinnliga migranternas förändringar i yrkesliv kan vara problematiskt för en kvinna att migrera till ett nytt land och vara tvungen till att förändra sitt liv yrkesmässigt. Tillsammans med en känsla av social rubbning och krav som åstadkommit genom förändringar av miljö, var de flesta tvungna att tampas med flera olika hot mot välbefinnandet. För våra respondenter var det annorlunda då de gått från att vara hemmafruar till att vara tvungna att ge sig in i arbetslivet, men de stöter ändå på liknande problem som Yeoh och Khoo (1998) och Meares (2010) nämner.

Frågeställning 2 lyder följande: Upplever migranter svårigheter med att anpassa sig till Sverige? I så fall på vilket sätt? Under intervjuerna har författarna upplevt att samtliga respondenter har haft svårt att anpassa sig i början, men att det sedan har sett olika ut. Somliga har upplevt att det har gått lättare efter en period medan andra fortfarande har haft det svårt. Gällande anpassningen till ett nytt land är det många faktorer som spelar in, och det tar tid att vänja sig och anpassa sig till ett nytt

land. Då ingen av respondenterna migrerat till Sverige av fri vilja, utan att de gjort det på grund av att det varit oroligt i hemlandet, tar det säkerligen tid att acceptera att de varit tvungna att flytta fast de inte velat. Ett fåtal respondenter upplever Sverige som ett stressigt land, och ett fåtal respondenter har även nämnt att de inte hinner ha ett lika socialt liv som i hemlandet. Ett flertal respondenter har nämnt att de i Sverige varit tvungna till att börja jobba och att studera svenska, vilket är två stora faktorer för kvinnor som varken jobbat eller studerat tidigare. Samtliga respondenter har nämnt att det är problematiskt att inte kunna språket, och att det är en jobbig och ovan känsla att inte kunna kommunicera med människor. Majoriteten av respondenterna har även nämnt klimatet som en stor kontrast till hemlandet. Samtliga faktorer är stora skillnader och det är inte konstigt om det tar tid för respondenterna att anpassa sig till ett nytt liv i ett nytt land, då det är så stora kontraster jämfört det liv de tidigare levt.

Bledin (2003) menar att migranter från andra länder kan uppleva en störning av sin individuella, sociala och kulturella identitet. Bledin menar vidare att individen influeras både av språk och kultur. Migranterna måste anpassa sig till den nya kulturen för att kunna ändra sina självrepresentationer så att de passar ihop med den nya kulturens representation. Denna process tar tid och därför kan majoriteten av respondenterna efter en tid känna att de hunnit anpassa sig mer till det nya landet och att de då börjar nå ett bättre välmående. Valentine et al (2009) och Bauer et al (2011) menar att migranter har svårt att passa in i det nya samhället trots försök. Vissa individer känner en ambivalens då de känner att de inte passar in, varken i hemlandet eller i det nya landet. Deras urval och populationer ser annorlunda ut jämfört med den studie vi har gjort, men detta kan ändå kopplas till vissa av våra respondenters upplevelser gällande att de känner att de inte passar in i Sverige fullt ut trots försök till anpassning. Phinney et al. (2001) menar att individerna i deras studie ville behålla sin ursprungskultur men samtidigt anpassa sig till den nya kulturen. Vi kan se ett samband när det kommer till våra respondenter då enligt vår subjektiva upplevelse, att majoriteten av dem vill anpassa sig efter levnadssättet i Sverige samtidigt som de sätter värde på deras ursprungskultur.

O'Sullivan et al (2010) nämner att migranter kan behöva förändra delar av sin identitet när de kommer till ett nytt land. De menar också att säkerhet och stabilitet är viktiga faktorer som individerna i deras studie strävar efter. Detta ser vi även tydligt i vår studie, då majoriteten av respondenterna upplever en trygghet och säkerhet i Sverige som de innan har strävat efter.

Timotijevic och Breakwell (2000) anser att migration, i kombination med de stora förändringar som sker i samband med migrationen, associeras med störningar mot identiteten. Respondenterna i vår studie har inte uttryckt att de upplevt någon störning mot identiteten men majoriteten av dem upplever att deras identitet på något sätt har påverkats av migration.

Frågeställning 3 lyder: Hur bidrar de nya sociala relationerna i Sverige till kvinnornas upplevelser av dynamiken kring könsidentitet? En del respondenter anser att sociala relationer har en stor påverkan på den enskilda individen då de ger möjlighet till mer kunskap, kärlek, stöd och hjälp. Andra respondenter anser att deras sociala relationer inte har någon större inverkan på dem eller deras liv. En av respondenterna har nämnt att hon vill umgås mer med svenskar och det beror på att hon anser att det är lärorikt att göra det. Det är säkerligen lättare att anpassa sig till Sverige genom att lära känna svenskar. Majoriteten av respondenter har nämnt att de har förändrats på grund av migrationen, och det kan hända att deras nya sociala relationer har haft en påverkan på något vis men det är endast spekulationer. En faktor som kan ha spelat in i resultatet är att forskarna eventuellt inte har förklarat och tydliggjort frågorna kring sociala relationer och dess påverkan på ett bra sätt.

Cormos (2014) har menat att människor som migrerar till andra länder genomgår en förändring i mentaliteten. Denna mentalitetsförändring ligger till grund i den omgivning individen nu befinner sig i. Det är den nya livsstilen och de sociala relationer som individen dagligen kommer i kontakt med som leder till denna förändring. Detta påverkar individens levnadssätt, tankesätt och sättet den börjar agera i samhället. I denna undersökning kunde författarna finna likheter till Cormos studie där fem respondenter kunde relatera till att de har förändrats som individer, både gällande tankesättet men också sitt levnadssätt.

Många kvinnor, likt det Lewin (2011) menar, hade en väldigt positiv inställning till livet, även en positiv inställning gällande arbete, vilket alla respondenter betonade vikten av. I denna studie fäste inte respondenterna en stor vikt gällande det sociala livet, till skillnad från Lewins resultat. De sociala relationerna hade mindre betydelse för respondenterna, åtminstone inte lika stor betydelse som arbete. Ett fåtal respondenter ansåg att de sociala relationerna inte hade någon påverkan på dem som individer, men författarna misstänker att respondenterna inte riktigt är medvetna om hur relationers påverkan på dem som individer. Detta kan bero på att respondenterna har många ytliga relationer som de kanske inte bjuder in i sina privatliv, och därför inte anser att de blir påverkade av dem.

En svaghet i arbetet är att vi använder oss utav ett väldigt litet och begränsat urval då vi studerar arabisktalande kvinnor som migrerat till Sverige under de senaste 5 åren. I intervjuerna har vi intervjuat kvinnorna på både svenska och arabiska vilket kan göra att översättningen sannolikt inte blir exakt översatt, även att vi har gjort vårt bästa.

Objektiviteten i studien

Gällande objektiviteten i studien är vi medvetna om att det är problematiskt att uppnå objektivitet i kvalitativa undersökningar. Gällande analysprocessen är det svårt att skapa teman på ett objektivt sätt

och att se till att resultatet inte påverkas av personliga värderingar. Angående respondenterna kan det vara en utmaning att intervjuerna blir objektiva, då vi har ett känsligt ämne, vilket har märkts av under intervjuerna. Respondenterna tolkar även frågorna på olika sätt, vilket gör att samtliga respondenter har sina egna subjektiva tolkningar. Därmed tolkar de frågorna på olika sätt och ger olika svar.

Framtida forskning

För framtida forskning vore det intressant att studera både kvinnliga migranter som kommit nyligen till Sverige och kvinnliga migranter som varit i Sverige en längre period, och jämföra dessa två grupper. Det skulle även vara intressant att jämföra ett kvinnligt urval med ett manligt urval för att se skillnader mellan de olika grupperna på ett tydligt sätt.

Referenser

- Al-Baldawi, R. (2014). *Migration och anpassning: den okända resan*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Bauer, S, Loomis, C, & Akkari, A (2013) 'Intercultural immigrant youth identities in contexts of family, friends, and school', *Journal Of Youth Studies*, 16, 1, ss. 54-69, Academic Search Elite, EBSCOhost, viewed 26 October 2015.
- Bledin, K. (2003) "Migration, Identity and Group Analysis," *Group Analysis*, 36(1), pp. 97–110.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods*. (4. ed.) Oxford: Oxford University Press.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber
- Cooley, C. (1983). *Human nature and the social order*. Repr. New Brunswick: Transaction Publishers.
- Cormoş, V. (2014) "Mentality and Change in the Context of International Migration", *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 149, pp. 242-247.
- Creswell, J. W. (2012). *Qualitative inquiry & research design. Choosing among five approaches*. (3rd ed.) London: Sage Publications Ltd.
- Darvishpour, M. & Westin, Ch. (red.) (2015). *Migration och etnicitet: perspektiv på ett mångkulturellt Sverige*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Hastor, L. & Yosef, N. (red.) (2016). *Sverige: en (o)besvarad kärlekshistoria*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.
- Johansson, T. & Lalander, P. (2013). *Vardagslivets socialpsykologi*. 2., [utök. och uppdaterade] uppl. Stockholm: Liber
- Kvale, S. (2007). *Doing interviews - Qualitative research kit*. London: Sage Publications.
- Lewin, F. A. (2001) "Identity Crisis and Integration: The Divergent Attitudes of Iranian Immigrant Men and Women Towards Integration into Swedish Society," *International Migration*, 39(3), pp. 121–135.
- Lundberg, A. (2012). *Religion, migration och identitet*. I *Religion som Resurs: Existentiella frågor och värderingar i unga människors liv* (pp. 239–261). Skellefteå. Hämtad: 2017-10-20
[http://www.academia.edu/12049648/Religion Migration och Identitet Religion Migration and Identity](http://www.academia.edu/12049648/Religion_Migration_och_Identitet_Religion_Migration_and_Identity)
- Mead, G. H. (1976). *Medvetandet, jaget och samhället: från socialbehavioristisk ståndpunkt*. Lund: Argos.
- Meares, C. (2010) "A Fine Balance: Women, Work and Skilled Migration," *Women's Studies International Forum*, 33(5), pp. 473–481.
- O'Sullivan-Lago, R. & De Abreu, G. (2010). The Dialogical Self in a Cultural Contact Zone: Exploring the Perceived 'Cultural Correction' Function of Schooling, *Journal of Community & Applied Social Psychology*, Vol. 20, Issue 4, pp. 275-287

- Parrado, E. A. & Flippen, C. A. (2016) "Migration and Gender among Mexican Women," *American Sociological Review*, 70(4), pp. 606–632.
- Regeringen (2013). *Migration - en nyckel till utveckling [Elektronisk resurs]*. <http://www.regeringen.se/49bb7c/contentassets/c21a4844d0a249fbac6e1cbda469774f/migration---en-nyckel-till-utveckling> (Hämtad 2017-10-13)
- SAOL, *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (2015). 14 uppl. Stockholm: Svenska Akademien
- SCB. 2017. *Från massinvandring till rekordinvandring*. <http://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-isiffror/manniskorna-i-sverige/in-och-utvandring/> (Hämtad 2017-09-20)
- Timotijevic, L. & Breakwell, G. M. (2000). "Migration and Threat to Identity," *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 10(5), pp. 355–372. 26)
- Valentine, G., Sporton, D. & Bang Nielsen, K., (2009). Identities and belonging: a study of Somali refugee and asylum seekers living in the UK and Denmark i *Environment and Planning D: Society and Space* volume 27, pp. 234-250
- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning [Elektronisk resurs]*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Watzlawik, M., & Brescó de Luna, I. (2017). The self in movement: Being identified and identifying oneself in the process of migration and asylum seeking. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 51(2), 244-260. doi:10.1007/s12124-017-9386-6
- Yeoh, B.S. & Khoo, L.M. (1998). "Home, Work and Community: Skilled International Migration and Expatriate Women in Singapore," *International Migration*, 36(2), pp. 159–86.

Bilaga 1

Intervjuguide

Intervjuguide:

Intervjuguiden utformades utifrån forskningsfrågorna:

F1 Hur upplever kvinnorna den kulturella skillnaden gällande kvinnans roll/position i det nuvarande samhället, jämfört med hemlandet?

F2 I vilka relationer/interaktioner engagerar sig kvinnor i det nya landet?

F3 Hur bidrar de nya sociala relationerna i Sverige till kvinnornas identitetsdynamik?

1. Hur gammal är du?
2. Vilket land kommer du ursprungligen ifrån?
3. Hur länge har du bott i Sverige?
4. Hur ser din familjesituation ut?
5. Jobbar du med något idag?
följdfråga: Vad jobbar du med?
6. Hur ser dina framtidsplaner ut?
7. Kan du beskriva förväntningarna som fanns på dig som kvinna i hemlandet, jämfört med förväntningarna som finns på dig som kvinna i Sverige idag?
8. Kan du beskriva hur det kändes att lämna dina nära och kära och flytta till Sverige?
9. Kan du beskriva dina tankar inför migrationsprocessen, vad du tänkte på och hur du kände inför det?
10. Vad hade du för förväntningar av Sverige?
11. Stämmer dina förväntningar av Sverige?
12. Kan du beskriva hur ditt levnadssätt såg ut i hemlandet?
13. Kan du beskriva hur ditt levnadssätt ser ut idag, i Sverige?
14. Beskriv hur dina sociala relationer ser ut idag?
15. Beskriv i vilka miljöer du skapar nya sociala relationer?
16. Kan du beskriva hur du tror att människor i din omgivning ser på dig som person?
17. Kan du beskriva hur DU ser på dig själv som person, bilden av dig själv?
18. Vad bidrar dina sociala relationer med i ditt liv?
19. Anser du på något sätt att dina sociala relationer har haft en påverkan på dig som person?
20. Beskriv om du märkt av någon skillnad i hur du ser på dig själv/din identitet 21. Beskriv om du upplevt några kulturella skillnader mellan ditt hemland och Sverige? Följdfråga: Kan du beskriva en konkret situation där du märkt av denna kulturella skillnad?
22. Upplever du att migrationen i det nya landet har, om alls, påverkat bilden om dig själv?
23. Kan du beskriva hur känner att du mår idag, både fysiskt och psykiskt?

Bilaga 2

Intervjuguide på svenska och arabiska

1. Hur gammal är du? كم عمرك؟
2. Vilket land kommer du ursprungligen ifrån? من أي بلد جئت؟
3. Hur länge har du bott i Sverige? متى جئت الى السويد؟
4. Hur ser din familjesituation ut? ما هو وضعك الاجتماعي؟
5. Jobbar du med något idag? هل تعمل الان؟ följdföråga: Vad jobbar du med? ماذا تعمل؟
6. Hur ser dina framtidsplaner ut? ماذا تخطط للمستقبل؟

7. Kan du beskriva förväntningarna som fanns på dig som kvinna i hemlandet, jämfört med förväntningarna som finns på dig som kvinna i Sverige idag? هل يمكنك ان تشرحي توقعاتك كامرأة؟
8. Kan du beskriva hur det kändes att lämna dina nära och kära och flytta till Sverige? ماذا كانت توقعاتك عن السويد؟
9. Kan du beskriva dina tankar inför migrationsprocessen, vad du tänkte på och hur du 10. Vad hade du för förväntningar av Sverige? في بلدك مقارنة بتوقعاتك كامرأة في السويد
- كانت مشاعرك عندما تركت الاحبة و الاقرباء وانتقلت الى السويد؟ هل يمكنك ان تصف افكارك عن عملية الهجرة وما هي مشاعرك ؟ كände inför det?
11. Stämmer dina förväntningar av Sverige? هل كانت توقعاتك عن السويد في محلها؟
12. Kan du beskriva hur ditt levnadssätt såg ut i hemlandet? كيف كانت طريقة المعيشة في بلدك؟
13. Kan du beskriva hur ditt levnadssätt ser ut idag, i Sverige? كيف هي طريقة معيشتك الان في
14. Beskriv hur dina sociala relationer ser ut idag? كيف هي علاقاتك الاجتماعية الان؟
- السويد؟
15. Beskriv i vilka miljöer du skapar nya sociala relationer? اشرحي كيف تنشئين علاقات اجتماعية
17. Kan du beskriva hur du tror att människor i din omgivning ser på dig som person? ما هو
18. Kan du beskriva hur DU ser på dig själv som person, bilden av dig själv? كيف تنظرين الى
- Vad bidrar dina sociala relationer med i ditt liv? ما هو المكسب من علاقاتك الاجتماعية
- جديدة؟
- راي الناس المحيطين بك و كيف ينظر اليك كإنسان؟
- نفسك؟ وما هو انطباعك عن نفسك
19. Anser du på något sätt att dina sociala relationer har haft en påverkan på dig som 20.
- Beskriv om du märkt av någon skillnad i hur du ser på dig själv/din identitet? هل يمكنك ان
- هل تتوقعين ان علاقاتك الاجتماعية تؤثر على حياتك الخاصة؟ person?
- تشرحي اذا كان هناك اختلاف بنظرتك لنفسك/هويتك؟
21. Beskriv om du upplevt några kulturella skillnader mellan ditt hemland och Sverige?
- اشرحي الاختلافات الاجتماعية ما بين بلدك و السويد؟
- Följdfråga: Kan du beskriva en konkret situation där du märkt av denna kulturella skillnad? هل واجهت هذا الاختلاف بموقف ما
22. Upplever du att migrationen i det nya landet har, om alls, påverkat bilden om dig själv?
- انتقالك للسويد هل غير نظرتك لنفسك
23. Kan du beskriva hur känner att du mår idag, både fysiskt och psykiskt? كيف تشعرين الان
- وكيف تصفين حالتك الجسدية والنفسية

Bilaga 3

Informationsbrev Migration och Identitet:

En kvalitativ intervjustudie med nyanlända kvinnor i Sverige

Vi heter Katja Petersson Dahl och Tanya Dawod och studerar Socialpsykologi på kandidatnivå på Högskolan i Skövde.

Denna studie är ett examensarbete och en del i vår utbildning. Syftet med studien är att få en ökad förståelse kring nyanlända kvinnliga immigranternas upplevelser av anpassningsprocessen och huruvida det sker en förändring gällande könsidentitet under de första 5 åren i Sverige. Studien kommer genomföras med 10 intervjuer. Intervju kommer beröra din erfarenhet av migration och eventuell påverkan av identitet. Intervjun beräknas ta cirka 45 minuter och sker i lugn och ostörd miljö. Intervjun kommer att spelas in och skrivas ut i text. Den information du ger kommer behandlas säkert så att ingen obehörig kommer att få ta del av den. Redovisningen av resultatet kommer att ske så att ingen individ kommer att identifieras. Du kommer att ha möjlighet att ta del av examensarbetet om du vill få en kopia på det. Deltagandet är helt frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan.

Ytterligare upplysningar om studien kan lämnas av oss och vi kan nås på:

Katja 076xxx	katja_pd@hotmail.com
Tanya 070xxx	tanya.dawod@hotmail.com

Du tillfrågas härmed om deltagande i denna undersökning.